

IÑAKI BARCENA HINOJAL
EKOLOGISTAK MARTXAN
ETA EKOPOL-EKO KIDEA

Ingurumen ministroak

Pkoa lehena. Estatu-Nazio gehienetan, ingurumen politikak ministerio edo gobernu sail batetik gidatzea azken hamarkadetako borroka ekologistegi lotutako aldaketa politiko bat izan da. PPko Isabel Tocino kantauriarra, Espainiako lehenengo Ingurumen ministroa izan zen, 1996an, Aznarren lehen gobernuan. Bere CV-an: Espainiako Sozietate Nuklearreko partaidea, Banco Pastorreko burua eta ENCE eta ENAGAS enpresen kontseilukidea ere. PSOEek ez zuen ausardia hori izan aurretik eta Josep Borrellak, adibidez, “Herri Lanak, Garraioak eta Ingurumena” gidatu zuen, dena batera, baina ez da gauza bera. Ingurumena baino lehen beste lehenetasunak zituen, azpiegitura erraldoiak esaterako, berak bultzatutako Plan Hidrologikoarekin erakutsi zuen moduan. Orain, alemaniar eta frantsesei jarraituz, Trantsizio Ekologikorako ministro sozialista dugu, Teresa Ribera. Kurioso bada ere, ingurumen ministroen artean, hemen eta kanpoan emakumeak dira nagusi. Zer dela eta?

Victor Manuel Toledo badoa. Ekologo eta ekologista ospetsuak 15 soilik hilabete eman ditu gobernu mexikarrean. Ingurumenaren arduradun nagusi bezala, politika osasuntsuak martxan jarri nahi izan zituen agroekologian edota infernu sozio-ekologikoen aferatan (en-

presa kutsakorrek, auzo eta hiri gaixotuak...). Ongi zekien bere gobernuan bertan politika neoliberal eta toxikoen aldeko ministroak bazirela, eta publikoki salatu “Laugarren Eraldaketaren” gobernu ez dela ezkertiarra. “Glifosato” herbizidaren debekua abian jartzea ez diote barkatu eta bere etxean sartu, dokumentazioa lapurtu, dena hankaz gora utzi eta glifosatoa botatzearekin batera, mehatxu kriminalak egin zizkieten. Bere agurrak ez du gehiegi kezkatu López Obrador presidentea. Azken batean bere gobernuan “garbantzu” ekologista diskordantea baino ez zen. Jende askorentzat aldiz, itxaropenaren sinboloa.

Arantxa Tapia badator. EAEn ere ingurumen “ministro” berria dugu, PSEko Iñaki Arriolari testigua hartuko diona. Zaldirarreko hondamendia eta eskandalua ez da nahikoa izan Eibarko alkate ohia gobernutik apartatzeko. Arantxak aldiz eskarmentu eta indar handia izan ditu gobernuan eta “Garapen Ekonomikoa, Iraunkortasuna eta Ingurumena” bataiatu dute sail berria. Hazkunde ekonomikoa, beti lehena. Bion artean, Arriola eta Tapiaren tandemak, aurreko gobernuan bezala baina kartak trukaturik, Abiadura Handiko Trenaren proiektuari lehentasuna eta dirutza emango dizkio berriz ere (1.994 milioi euro aurreratuko dute). Beti ingurumenaren alde noski! ●

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA ETA IDAZLEA

Begiak mintzo

Maiz gertatzen da zerbait (edo norbait) gordetzen denean, beste zerbait (edo norbait) agertzen dela. Maskara jantzen dugunetik, ahantzixea zuen Marcos azpikomandantearen irudia etortzen zaio zenbaitetan gogora: kontrako terminoekin jostatuz, munduaren ikuskera zapatis-ta azaldu nahi zuten hitzak ere ezusteko bisitan izan ditu hondar aldian. Ahots hura, baina, aspaldi isildu zen, eta, orain, maskara erabili beharrak hantsa ebasten dio.

Xoxoaren kantu tradizionalen bezalatsu, desagertuz joan dira hortzak, ezpainak, kokotsak, masailak eta su-

dur puskek. Eta aurpegiko atal horiek gordetzean, beste batzuk ageri-agerian suertatu dira, hainbat belaunaldiren ikuspegitik, inoizko irailik konplexuena gertatzen ari den honetan. Mirenek ez daki orain ikasgeletan ikusten dituen begi andana horiek heldearen preso gelditu ote diren, edo, hain zuzen ere, pandemia orojaletik salbu. Zaila da, oso eta hagitz, bereiztea.

Gauza bakarra du argi: begiz bete dira bazterrak. Hitzetik hortzera solasean dabiltzanak; soinurik gabe, etenik gabe. Eginahaletan jarraitzen du irakasleak, protokoloetatik kanpo, kode berria deszifratzeko. ●